N°. 341. **DE GRONDWET.** 1854.

TE ZEGEL ZUID-HO[illegible]

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . **ƒ 1.00.**
Voor elken regel meer. . . . . **„ 0.15.**
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijken en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van **ƒ 1**, het zegelregt daaronder begrepen.

VRIJDAG 30 JUNIJ.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten **M. Schooneveld en Zoon**, Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven **franco** aan het Bureau **De Grondwet**, Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . **ƒ 4.50.**
Voor de overige steden des Rijks . . . . . . **„ 5.50.**

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indie:
VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement **ƒ 70**, Ned. Cour.

Herziening van het 's Gravenhaagsche belastingstelsel.

III.

De *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode* neemt uit het verslag der Raads-commissie aanleiding tot een betoog van het onmogelijke, „om de regelen, bij de Gemeente„wet vastgesteld, nopens de plaatselijke belastingen, „in toepassing en ten uitvoer te brengen„.

Het onmogelijke. Wij gelooven reeds te hebben aangetoond, dat, immers wat 's Gravenhage betreft, geen de minste grond bestaat, om de exceptive bepaling van art. 255 der Gemeentewet in te roepen. Wij kunnen toch geene aannemelijke reden van bezwaar vinden, dat voor 's Gravenhage zou gelegen zijn in de heffing van 15 opcenten op de grondlasten en van 5—25 opcenten op het personeel, als de omliggende en aangrenzende gemeenten Delft, Loosduinen, Monster, Naaldwijk en Voorburg reeds tot die verhooging zijn overgegaan. Men meent, dat „de midden-klasse van „ingezetenen van den Haag geheel het onderspit zou „delven, als men de grond- en personele belastingen, „door middel van opcenten, wilde verhoogen„. Het is ons niet duidelijk, welke standen onder „de midden-klasse van ingezetenen of de klasse der gezeten burgers„ zijn begrepen; maar in het algemeen achten wij eene hoogere belasting der grondeigenaars niet onbillijk; omdat, wat van den grondeigenaar gevorderd wordt, tot vergoeding strekt van de bescherming, die hij van wege de gemeente, bepaaldelijk voor zijne daarin gelegene grondbezittingen, geniet. De heffing der gemeente-opcenten op het personeel, naar de daarvoor vastgestelde tabel, strekt juist in het belang van die klasse van ingezetenen, die niet valt in de vrijstelling door het bedrag der huurwaarde, maar waaronder de minst aangeslagenen behooren. **Maar al eens aangenomen, dat door vervanging van een deel der gemeente-opcenten van het gemaal en geslagt**, door de verhoogde opcenten op de grondlasten en het personeel bevoordeeld werden, die *strangers and foreigners*, waarvan het residentie-blad gewaagt: in welke verhouding staat dan dat getal tot dat der ingezetenen, die hetzelfde voordeel zullen genieten door eene vermindering der belasting op de eerste levensbehoeften? Wij durven beweren, dat het oogenschijnlijk voordeel, dat die *strangers and foreigners* zouden genieten, in de beurzen zal overgaan van die nijvere burgers, die juist in het vertier en het bezoek der vreemdelingen hun middel van bestaan vinden.

De commissie is van gevoelen, dat „de deftige en „weinig gegoede burgerstanden het meest zullen worden „getroffen„. Een naauwkeurig onderzoek bij het Departement van Finantiën heeft in der tijd tot de uitkomst geleid, dat het getal van oninbare posten niet zoo zeer zal vermeerderen, om eenigzins te kunnen opwegen tegen die voordeelen, die aan eene vermindering der belasting op de eerste levensbehoeften zijn verknocht.

't Is waar, en de commissie drukt er nog al op, zoowel als de *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode*, vreemd genoeg, dat punt ook laat uitkomen: „Volgens art. 29 der „Grondwet zijn Z. M. de Koning en de Prins van „Oranje vrij van alle personele, maar van geene andere „belasting. Al wat derhalve thans door de hofhouding „des Konings in de plaatselijke accijnsen betaald wordt, „en eenmaal waarschijnlijk door de hofhouding van „'s Konings oudsten zoon zal betaald worden, gaat voor „de gemeentekas verloren, *of liever, zal voortaan door „de burgerij moeten worden te goed gedaan*, voor zoo „verre die plaatselijke accijnsen komen te vervallen of „te verminderen.„ Maar wij vragen, of het voordeel, dat die hofhouding aan den nijveren burger verschaft, niet ruimschoots opweegt tegen het verlies, dat de gemeentekas zou lijden; of het strookt met den eerbied aan het Vorstelijk Huis verschuldigd, om in het openbaar dergelijke kleingeestige bezwaren aan te voeren; of het wel met den *geest* der Grondwet is overeen te brengen, dat, zoo de Koning en de Prins van Oranje worden vrijgesteld van alle *personele* lasten, men toch dat prerogatief tracht te verkleinen op eene *indirecte* wijze?

Uit de geschiedenis van het plaatselijk belastingstelsel van 's Gravenhage meenen wij te kunnen bewijzen, dat de heffing van *directe* belastingen niet tot het onmogelijke behoort en op de klasse der gezeten burgers niet nadeelig heeft gewerkt; maar dat de bepaalde bestemming, die aan de opbrengst werd gegeven, zooals in 1831 tot ondersteuning der huisgezinnen van uitgetrokken schutters en vrijwilligers, en in 1848 tot goedmaking der onkosten, uit het herstel en onderhoud der kaden en schoeijingen geboren, die heffing in een kwaden reuk heeft gebragt, te meer, omdat zij niet met eene gelijktijdige vermindering van accijns op gemaal of geslagt gepaard ging. Vroeger is reeds aangetoond, dat de verhooging in het personeel voor huizen van ƒ 125—150 huurwaarde slechts ƒ 2.09, van ƒ 150—175 huurwaarde niet meer dan ƒ 4.35; van ƒ 225—250 huurwaarde ƒ 6.92 zou bedragen, terwijl eene door die verhooging te verkrijgen vermindering van 53 opcenten een voordeel van ééne cent per Ned. pond tarwebrood zou opleveren.

De commissie zag voorbij, en *de 's Gravenhaagsche Nieuwsbode* doet het evenzeer, dat het stelsel der gemeentewet, met betrekking tot de plaatselijke belastingen, de hoofdstrekking heeft, om die op de eerste levensbehoeften, waar zij te hoog zijn opgevoerd, tot een bepaald, waarlijk nog niet zoo gering bedrag terug te brengen en om de behoeftige en arbeidende klassen, zooveel mogelijk, te ontheffen en den druk der belastingen, door gedeeltelijke overbrenging op de meer gegoede klasse, gelijkmatiger te maken. Zoo gereed men was bij het verslag der commissie, om de nadeelen, die aan elk belastingstelsel verbonden zijn, breed uit te meeten, zooveel te meer verloor men uit het oog, wat Prof. DE BOSCH KEMPER aanteekent: „Tegen „de voordeelen der accijnsen staan de nadeelen over, „dat zij vele belemmeringen in den handel te weeg „brengen en meer kosten van inning vereischen dan de „directe.„

Een enkel woord nog over de uitlegging, die men aan art. 255 der gemeentewet schijnt te willen geven. Terwijl toch de wet voor alle gemeenten regels geeft, wanneer met het heffen van hoofdelijke omslagen of andere directe belastingen (art. 244), wanneer met het heffen van indirecte belastingen (art. 246) mag worden aangevangen, en in welk geval het verbruik van enkele voorwerpen, aan rijksaccijns onderhevig, in de gemeenten hooger belast mogt worden dan het bedrag is van de hoofdsom van den rijksaccijns (art. 250) en in welk geval de wet verbiedt, zekere regten en loonen tot een hooger bedrag te heffen dan noodig te achten is (art. 254, 1e zinsnede), wordt bij dit art. 255 de weg geopend, om van die regels te kunnen afwijken, *in het belang der gemeenten*. Wij gelooven, dat, zoo er op het belang der gemeenten moet worden gelet, niet uitsluitend op het oog mag gehouden worden, hoe men op de gemakkelijkste wijze de gemeentekas zal aangevuld krijgen; maar wat handel en nijverheid, een vrij en onbelemmerd verkeer en vertier het meest bevorderen kan. Met de commissie aan te nemen, dat vermindering der 167½ opcenten op de tarwe en 122½ opcenten op de rogge tot het bedrag in het tweede lid van art. 250 der gemeentewet, zoude zijn *schade* voor de gemeentekas, *voordeel* voor de leveranciers en uitsluitend *nadeel* voor de verbruikers, zou met eene vooroordeeling van het wettelijk voorschrift zelf gepaard gaan; want datzelfde beweren moet ook de tegenwoordige heffing van de gemeenteopcenten op het gemaal treffen, daar de plaatselijke accijns van één tarwebrood reeds verschilt naar de broodsoort, zoo als gebuild en ongebuild, masteluin of krop in de zak, en 't zij de broodzetting al dan niet is afgeschaft, de prijs van het brood altijd door den accijns wordt bezwaard. Wij blijven bij ons gevoelen, dat art. 255 op dien grond niet kan worden ingeroepen.

Het Oostersche vraagstuk heeft eene verrassende wending genomen.

Rusland, de aanvaller, heeft zijne legermagt teruggetrokken en staat op het punt om de Vorstendommen te verlaten. Zelfs trekken de Russische troepen uit de veroverde vestingen Hirsova, Tultscha en Matchin, zoodat ook de Dobrutscha van de Russische overmagt bevrijd zal zijn. Deze algemeene aftogt wordt door Rusland gemotiveerd als geschied te zijn „uit achting voor Oostenrijk.„ Wij gelooven, dat er slechts weinig doorzigt noodig is, om te begrijpen, dat deze betniging een ijdel voorwendsel is, om de bittere noodzakelijkheid tot den aftogt te verbloemen. Ook vóór dat de oorlog was verklaard, had Oostenrijk niet alleen, maar hadden tevens de overige Mogendheden op de ontruiming van de Vorstendommen aangedrongen, om daarna te komen tot minnelijk overleg en tot bijlegging van het geschil. Destijds zal Rusland wel niet minder „achting„ voor Oostenrijk gekoesterd hebben dan thans; maar Rusland wanende, dat Turkije „de zieke man„ was, die op sterven lag en, in elk geval, den adem zou uitgeblazen hebben vóór dat de Westersche Mogendheden het ter hulpe snellen konden, sloeg elk voorstel tot minnelijk overleg af en rukte, met duizende en nogmaals vele duizende krijgslieden, het Turksch grondgebied binnen.

En wat zien wij gebeuren?

De „zieke man„ ontleende nieuwe levenskrachten aan zijne herboren geestdrift en aan zijn goed regt.

Hij werd sterker dan de kolossus van het Noorden, wiens ijzeren arm geheel Europa bedreigde, en die met het prestige der „onverwinnelijkheid„ en met de valschen stralenkrans eener voorgewende heiligheid Europa wilde doen sidderen. De „zieke man„, Turkije, bood, moedig en met goed geluk, het hoofd aan Rusland; en waar het tot strijden kwam, dáár zegevierden de Turksche wapenen boven de Russische. Rusland werd door Turkije op alle punten geslagen, zonder dat nog, op het land, één schot uit fransch of engelsch geweer was gelost. Wat zou het wel worden, wanneer de dag ware aangebroken, dat het geoefende leger van den bekwamen Omer-Pacha, gesteund door Frankrijks en Engelands keurbenden, in het open veld voldoening kwam vragen voor hetgeen Turkije niet alleen, maar geheel het beschaafd Europa van Ruslands zijde, sinds bijkans twee jaren, had te verduren?

Rusland trekt *nu* terug, na geslagen te zijn door de Turken alleen. Het toont aan de wereld, dat zijne prestige is verbroken, en dat het, na de geleden nederlagen, eene ontmoeting met de legers der Westersche Mogendheden niet waagt te beproeven.

Wat zullen nu de gevolgen zijn van dit merkwaardige feit, waardoor, als het ware, het geheele vraagstuk schijnt teruggebragt te zijn tot het *statu quo ante bellum?* Zij zijn, voor alsnog, ten eenemale onberekenbaar. Het herstel van den vrede achten we nogtans meer verwijderd dan ooit, en voorzien integendeel nieuwe verwikkelingen.

Oostenrijk rukt met zijne legerbenden de vorstendommen binnen: zij vormen tusschen Ruslands leger en dat van Turkije en de Westersche Mogendheden voortaan een scheidsmuur. Door de ontruiming der Vorstendommen heeft Rusland de beide Duitsche Mogendheden losgemaakt van elke verbindtenis jegens Frankrijk en Engeland; want Rusland heeft nu voldaan aan hetgeen beide vorsten tot voorwaarde hadden gesteld.

Zullen Oostenrijk en Pruissen zich nu niet veeleer scharen aan de zijde van Rusland, wanneer voorstellen tot herstel van den vrede door Turkije en de Westersche Mogendheden niet konden aangenomen worden? Zal dan niet de positie van Rusland oneindig meer dan vroeger zijn versterkt? Zal de oorlogsvlam zich dan niet uitbreiden over *geheel* Europa? Van welken aard zullen vredes-voorstellen *kunnen* zijn, voor aanneming van weerszijden vatbaar? Zullen Frankrijk en Engeland, geheel onverrigter zake, met legers en vloten huiswaarts *kunnen* keeren, zonder althans vergoeding en waarborgen te erlangen? Zal Rusland geneigd zijn tot eeni-

gerlei zoodanige vernederende schikking toe te treden?

Zietdaar zoo vele gewigtige vragen en nog meer, die rijzen bij de overweging van het feit der retraite van Rusland, en wier beantwoording, vreezen wij, Europa nog een geruimen tijd met het zwaard getrokken zal doen staan.

Ruslands aftogt is, buiten kijf, de bekentenis zijner onmagt tegenover Turkije: eene onmagt, te sprekender naarmate de snoeverij onverdragelijk was; maar uit dezen aftogt de spoedige terugkomst van den lieven vrede te voorspellen is meer, dan wij, met eenigen schijn van grond, zouden durven doen.

Avondzittingen schijnen voor den heer VAN DAM VAN ISSELT niet zeer raadzaam te zijn. De spijsvertering schijnt bij dien heer uitnemend slecht te werken op de bombastbron, die, trouwens in elk tijdperk van den dag, voor hem zoo mildelijk vloeit, maar ook de zoo noodige voorzigtigheid uit het oog doet verliezen.

Levendig zal men zich herinneren zekere avondzitting in de Tweede Kamer, toen de heer VAN DAM, destijds (het was onder het ministerie THORBECKE) *plus ministeriël que le ministre*, opstond, om zekere nietige, door niemand aangevallen wetsbepaling te *verdedigen*, hetgeen eindelijk, na anderhalf uur orerens, ontaardde in eene heftige *bestrijding* van het ministerie, en door de zonderlinge allures van den spreker de kamer in eene eindelooze vrolijke stemming bragt. De spijsvertering had op het redenaarstalent van den heer VAN DAM, zoodanige *zic-zac*-uitwerking gehad, dat de stenographen last kregen, om maar niet verder op te teekenen; omdat de *speech* toch niet in het *Bijblad* kon worden opgenomen. Opmerkelijk is het, dat de Kamer eerst een geruimen tijd daarna — het was, toen de heer VAN DAM als lid was afgetreden — op nieuw tot het houden van avond-zittingen overging.

De avondzitting, die de Eerste Kamer op den 26sten heeft gehouden, behoeft voor de bekende avondzitting der Tweede Kamer, in vrolijkheid, niet achter te staan. De heer VAN DAM heeft ook dáár zijn best gedaan, om aan te toonen, dat de achtbaarheid der vergadering er niet bij wint, wanneer kamerleden, die aan eene ongemakkelijke spijsvertering lijden, aan avondzittingen deel nemen.

Het gold de behandeling van het wetsontwerp tot wijziging der wetten betreffende den accijns op het gemaal. De heer VAN BEECK VOLLENHOVEN bestreed het ontwerp met veel zaakkennis en eene groote uitvoerigheid. In den aanvang zijner rede zeide de spr., o. a., het volgende:

Ik moet u echter vooraf wijzen op eene omstandigheid, deze namelijk, dat in de andere Kamer, bij de behandeling van dit wetsontwerp, de zaak zelve, die het hier geldt, mijns inziens, meer beschouwd is als eene nevenzaak. Dáár heeft bepaaldelijk de belasting op het gemaal, als ik het zoo mag uitdrukken, geprimeerd de opinie van de sprekers. Die belasting op het gemaal *nu stel ik geheel ter zijde*: ik verklaar zelfs, *dat ik zulk een bestrijder van die belasting niet ben; en dus uit dat oogpunt zal ik geen woord tegen de voordragt aanvoeren.*

De Heer VAN BEECK VOLLENHOVEN sprak dus alleen over den *inhoud* van het wets-ontwerp, en hij deed dit met eene degelijke kennis van het onderwerp. Nu staat de heer VAN DAM op. Hij dringt op de aanneming aan. Op welke gronden? Welligt, omdat de bezwaren van den heer VAN BEECK ongegrond zijn? Wel neen. Met geen enkel woord worden die bezwaren weêrlegd! en dat is niet te verwonderen; want het zou wel de eerste maal zijn in zijn leven, dat de heer VAN DAM iets anders dan »groote woorden«, die niets beteekenen, had gesproken. De heer VAN DAM wilde de wet hebben aangenomen, omdat, werd *ze* verworpen, »die »groote voorstanders en beschermers van het volk, die »mannen, die zoo doordrongen zijn van liefde voor »dat ongelukkige Nederlandsche Volk, dat zóó gedrukt »wordt en gebukt gaat onder zijne lasten en ellenden, »met gretigheid gebruik zouden maken van het votum »van deze Kamer, om daaruit af te leiden, dat ook »zij instemt met *de dwaze vertoogen*, die bij zoo velen »ingang vinden, dat ons land een land is, waar het »volk geen bestaan kan vinden, omdat het moet vol»doen aan de vorderingen eener allesverslindende schat»kist; aan de vorderingen van die rijken in zijn midden, »die de armen uitzuigen en plagen, alleen tot eigen pro»fijt. *Daarom*, zouden zij zeggen, heeft de Eerste Kamer »deze wet verworpen!« Wij vragen het: *welk* voorwerp had de heer VAN DAM op het oog, welke »groote voorstanders en beschermers van het volk«, toen hij, op die wijze, een spreker beantwoordde, die uitdrukkelijk had verklaard, *dat hij geen bestrijder was van de belasting op het gemaal?*

De aap kwam spoedig uit de mouw. Als een gevolg der slechte spijsvertering zag de heer VAN DAM, in de avondzitting, op nieuw *de Couranten* als een cauchemar vóór zich. Inderdaad, sedert de dagbladen den vroegeren volkstribuun bestrijden, omdat niet *zij* van beginselen zijn veranderd, maar omdat *hij* al zijne politieke antecedenten verloochend heeft, trekt de heer VAN DAM tegen die couranten, bij elke gelegenheid, *in* de Eerste Kamer te velde, en tracht hare stem van overtuiging door eenige ferme trommelslagen te verdooven. Aldus vervolgde de heer VAN DAM:

De Spreker moet niet gelooven, dat die *couranten* (1), die zich ten pligt stellen, het volk op te ruijen tegen de Regering en die streven naar een doel, dat wij allen verfoeijen, met eerlijkheid zijne rede zullen nagaan; hij moet niet gelooven, dat men nota zal nemen van zijne verklaring, dat hij *niet* is een tegenstander der belasting op het gemaal, dat men acht zal slaan op de wezenlijk met zooveel kunde ontwikkelde bezwaren, die hij tegen de wet heeft ingebragt: neen! dat alles zal vergeten worden, om den triumfkreet te doen opgaan: »de Eerste Kamer »heeft de wet verworpen: eene dier wetten op den accijns, »waardoor het volk, gebukt en uitgemergeld, zijn onherstelbaar »ongeluk met rassche schreden te gemoet gaat!«

In het verblindende licht der avondzitting heeft de heer VAN DAM hier zeker genomen het *species* voor het *genus*: en, van het *Tielsche Weekblad* c. s. droomende, de ministeriële pers genomen voor de *geheele periodieke drukpers*. Nu de avondzitting, en dus ook de slechte spijsvertering is afgeloopen, zouden wij toch wel door den heer VAN DAM willen bewezen zien, of een dergelijk misbruik gemaakt wordt door de organen der constitutionnele beginselen van hetgeen in de Kamers wordt gesproken? Ons zou het niet moeijelijk vallen aan te wijzen, dat juist *Nieuwsbode*, *Zutphensche Courant*, *Nederlander*, *Tielsch Weekblad*, enz. zich daaraan dagelijks schuldig maken.

Dat vechten tegen de windmolens, dat onbesuisd roeren van den grooten trom heeft zijn tijd gehad; en de eenige indruk, dien de heer VAN DAM daarmede nog maakt, is, dat dagelijks meer openbaar wordt, hoe weinig degelijke kennis van zaken die vertegenwoordiger bezit; en hoe uitvallen, die door niets geregtvaardigd worden, slechts strekken moeten, om aan verwatenheid bot te vieren en onkunde te bedekken. Bespottelijk zelfs wordt de *portée*, die hij — altijd door eene slechte spijsvertering geplaagd — en welligt door partijdrift, zoo niet door iets anders beneveld, aan de geringste zaken in avondzittingen weet te geven. Het is de berg, die een muis baart. Hij »*ontkende niet*, *dat er bezwaren zijn tegen het ont*»*werp*,« maar het moest *toch* aangenomen worden, want.... »een grooter bezwaar zou daarin gelegen »zijn, wanneer door eene afstemming van dit ontwerp, »degenen in de hand werden gewerkt, die *omverwer*»*ping* zoeken, die *de rust van den Staat trachten te* »*verstoren*, die steeds een gereed middel daartoe »vinden in den kreet: vermindering van belastingen! »die, hoe versleten ook, nog altijd de gemoederen, »in grootere of kleinere kringen, in beweging brengen.« *Omverwerping* en *verstoring van de rust van den Staat*, omdat een fabrikant te Maastricht niet, op eene nieuwe wijze, meel zou mogen malen!!

Waarlijk: hierop een antwoord te geven, zou zijn zich even belagchelijk maken als de heer VAN DAM. Slechts bidden wij de Eerste Kamer, om, in navolging van de Tweede, toch vooreerst, uit erbied voor zich zelve, geene *avondzittingen* meer te houden!

(1) In het *Bijblad* staat nu te lezen »*menschen*«; de heer VAN DAM heeft evenwel gezegd: »*couranten*.«

Voor hen, — en wij schromen niet te beweren, dat hun getal groot is, — die begeerig zijn naar de kennis van de beginselen van het anti-revolutionnaire Staatsregt, nemen wij uit Dr. Fruin's brochure de volgende beschouwing over van de bezwaren, welke door den heer Groen tegen onzen Staat bepaaldelijk worden ingebragt. Zij betreft nu *de gesplitste Souvereiniteit:*

»In onzen Staat, zoo als hij bij de Grondwet beschreven is, berust de souvereiniteit bij den Koning en de Staten-Generaal te zamen. De wetgeving, »de hoogste werkzaamheid van het souverein gezag« (1) is in onze Grondwet aan de zamenwerking van regering en van volksvertegenwoordiging opgedragen.

Volgens de anti-revolutionnairen is zulk eene splitsing der souvereiniteit onmogelijk. Daarover zijn allen het eens. Mr. Groen, Mr. van der Kemp, Mr. Rochussen. De souvereiniteit is in hunne oogen ondeelbaar; »de natuur van den Staat vordert eene persoonlijkheid, die, aan het hoofd des Staats geplaatst, door haren wil den Staat vertegenwoordigt, en de magt des Staats uitoefent. Dit is de Souverein.« In de monarchie berust de souvereiniteit bij den vorst; onze Staat is eene monarchie; derhalve is bij ons de vorst souverein en bezit alleen de wetgevende magt, die wel beperkt, maar niet gedeeld mag worden door eene volksvertegenwoordiging. Volgens Mr. van der Kemp is onze constitutie geheel onbestaanbaar, omdat zij zulk eene gesplitste souvereiniteit — hij zegt twee souvereiniteiten — erkent. En de heer Groen is van hetzelfde gevoelen. De monarch, schoon gebonden aan verordeningen van hoogeren oorsprong, moet van alle andere tusschenkomst vrij zijn, door geen toezigt of mederegentschap van onderdanen belemmerd worden. Daarom zal, bij eventuele grondwetsherziening in nationalen, d. i.: anti-revolutionairen, zin, het regt van initiatief en van amendement aan de vertegenwoordiging ontnomen worden. De Koning bekomt dan uitsluitend de wetgevende magt en de staten behouden alleen, als de Tribunen van het oude Rome, een veto tegen de koninklijke wetsvoorstellen, die hun voorkomen met het volksbelang ... strijden. Verder moet aan de kamers de magt ontnomen wo... om, door het weigeren der inkomsten, de regering te nopen ... haar stelsel van beheer of staatkunde te veranderen; en daarom ... wordt er een doorloopend budget van inkomsten aan de regering ... eens voor al toegestaan.

Ik zal niet herhalen wat er al tegen deze verlangde omwen... teling in monarchalen zin is ingebragt. Ik zal niet wijzen op ... het roekelooze van instellingen te veranderen, die in de onde... vinding niet heilloos bevonden zijn, alleen ter liefde van ... abstract beginsel. Eenen bewonderaar van Burke betaamde gro... omzigtigheid, en minder lust in het veranderen naar onbepro... theorien. Maar voor het oogenblik hebben wij bovenal na te ... of de thans bestaande splitsing der sovvereine magt al of ... aan de Fransche omwenteling en aan de revolutie-begrippen ... wijten is. En dit onderzoek is spoedig afgeloopen. Niemand ... ver ik weet, heeft ooit aan de omwentelaars het verbrokkelen ... souvereiniteit ten laste gelegd. Geen leerstuk van Rousseau is ... hen vuriger geloofd en trouwer in praktijk gebragt, dan de ... ondeelbaarheid van de souvereiniteit. Zij vonden eene a... koninklijke magt, en, hoewel hunne wenschen in den be... niet verder reikten dan tot het deelnemen aan die opper... toch kwamen zij er allengs toe om meer te begeeren, en ... ter zijde stelling des konings, voor het volk de onver... souvereiniteit te vorderen. Hoe naauwe overeenkomst er ... tusschen die volksoppermagt en het vorstelijk despotisme ... vroeger gebleken. Beiden zijn verderfelijk bevonden voor ... heid; wat keizer Alexander van Rusland aan mevrouw de ... van de alleenheersching zeide: »dat een goed monarch ee... lukkig toeval is,« geldt nog in hoogere mate van de volks... ring. Het is mogelijk, dat zij soms goed en regtvaardig, z... maar waarschijnlijker nog zal, bij hevige partijschap, de ... derheid de minderheid zwaar verdrukken, zwaarder dan ... alleenheerscher te wachten is.

Gelukkig zijn wij van zulk een toeval niet afhankel... onzen Staat draait niet alles om ééne zon; de staatsmagt... in ons stelsel heerschen, houden elkander in evenwigt ... toevallig slechte regering wordt misschien door eene to... goede vertegenwoordiging opgewogen; wat de regering ... verzuimen, kan door de staten worden doorgezet; en zoo... keerd. De voorzigtigheid raadt ons niet, alle kansen op ... kaart te zetten, hoeveel meer is het geraden in den Staat ... alles van ééne magt afhankelijk te maken. Daarom ach... verandering, door den heer Groen in ons systeem bedoel... vaarlijk, vooral om de strekking, die niet van de revol... afleid, maar integendeel er ons heen wijst.

Ons stelsel hebben wij niet aan Frankrijk, maar aan En... ontleend: en daar was de splitsing der souvereiniteit reeds ... wet, eene eeuw vóór dat de omwenteling over Frankrijk los... De politieke geschiedenis van Engeland wordt van oude... durend bewogen door het streven des volks om aan geen ... magtigen wil onderworpen te zijn, om de willekeur ... eenen door den wil van den ander te bedwingen, en ov... aan de wet de heerschappij te verzekeren. De langdurige ... en burgeroorlogen der zeventiende eeuw werden allen ... zaakt door de poging der Vorsten om de souvereiniteit ... deeld te bemagtigen, èn door den tegenstand des volks ... aandeel aan de regering zocht te behouden. Karel I he... leven gewaagd — en verloren — om magtig te worde... de anti-revolutionnairen in het algemeen als Koninklijk... kennen, eene onverdeelde souvereiniteit en een blijvend ... dat hem in staat stelde te regeren zoo als hij goed vond ... geen toezigt of mederegentschap van onderdanen bele... Het parlement, dat zijn wettig aandeel in het landsbest... houden wilde, zag zich door de omstandigheden ged... vijandig tegen den Vorst op te treden; het overwon en ... tigde de Koninklijke magt, en werd nu zelf op zijne ... soluut. Toen gebeurde, wat anderhalve eeuw later ... Frankrijk gebeurd is: het absolute parlement toonde ... heerschzuchtig en willekeurig als vroeger de Koning ... was; de natie onttrok het haar steun, en een geluk... weldiger maakte zich meester van hetgeen de Koning ... geefs had nagejaagd, de volledige souvereiniteit. Wat ... de hand van een groot en eerzuchtig man vermag, he... Engeland ondervonden. Roemrijk naar buiten, was Cr... bestuur drukkender voor de onderdanen, dan dat van ... vroegere Koningen. En de natie achtte zich gelukkig, ... na den dood des Protectors, onder de wettige monar... terugkeeren. Maar de Stuarts hadden hun aanspraak op ... verdeelde souvereiniteit niet opgegeven; een nieuw tijd... onlusten, van Koninklijke aanranding der volksregten ... weêrstand der natie, ving aan; en eerst toen Willem va... Koning werd, en, tevreden met zijn aandeel aan de op... het parlement toestond, wat het volk er voor eischte, ... vrede blijvend hersteld.

Van dien tijd af is de souvereiniteit in Engeland ... gebleven; de invloed van het volk is langzaam maar ... geklommen, en toch heeft de Koning magts genoeg ho... om onder de grootste Vorsten der aarde eene plaats in te ... Al mogen de anti-revolutionnairen den constitutionnelen ... met een kegeljongen gelijkstellen, die, door het benoem... ministers te kennen geeft, welke parlementaire partij ... gewonnen heeft; de Koning van Engeland is in de ... Europa niet minder aanzienlijk, dan b. v. de anti-revolut... beheerscher van Pruissen. En terwijl onder de absolute ... gen de alleenheersching afgewisseld wordt door de volks... en het geweld der Vorsten door de uitspattingen der ... blijft in Engeland de constitutie ongeschonden en de ... stoord.

Met Willem III is die nieuwe orde van zaken be... hem komt de eer of de schande toe van haar gevestigd ... ben. Eveneens dagteekent van zijne regering het ... budget, en daarmeê de magt van de volks-vertegenwoo... om door het weigeren der belasting, den algemeenen ... regering te bepalen; een regt, ook aan onze Staten toe... maar, volgens Mr. Groen, bij voorkomende gelegenheid ... aan hen te ontnemen. Het mag onbegrijpelijk heeten, ... heer Groen den grooten Willem III »beschermer der ... heid« noemen kan, en toch uit onze constitutie die vo... wil verbannen, die in Engeland door den geprezen Ko... toegestaan; en dat nog wel zonder dat in Engeland ... eenig misbruik van die regten gemaakt is.

Ook in Nederland is van ouds de souvereiniteit over ... lende staatsligchamen verdeeld geweest, hoewel op ... dan in Engeland.

Was Willem I niet ontijdig aan het vaderland ont... hadden wij misschien reeds in zijn tijd een landsbestu... gen, soortgelijk aan hetgeen Willem III later ...

(1) Rochussen, bladz. 18.

heeft toegestaan, een gemengd bestuur van Vorst en Staten-vergadering. Maar na zijn dood was het invoeren van zulk een geregeld bewind ondoenlijk, en uit de algemeene verwarring heeft zich allengs het onhandelbaarste stelsel ontwikkeld, waarin de souvereiniteit tusschen de Algemeene en Provinciale Staten, de Steden en den Stadhouder op eene onbegrijpelijke wijze verbrokkeld was. Op de puinhoopen van dit stelsel werd in 1795, naar den geest des tijds, de ondeelbare volkssouvereiniteit gehuldigd, die onder de Fransche overheersching in alleenheersching overging; en eerst na de herstelling van ons volksbestaan, werd het Engelsche stelsel bij de Grondwet ingevoerd. Wij hebben tot nog toe geen reden gehad het ons te beklagen. Veertig jaren hebben wij er onder geleefd, zonder oproer, zonder revolutie, zonder die hevige partijschap, waardoor de dagen der republiek gekenmerkt zijn. Niets is er voorgevallen, dat ons naar eene onverdeelde oppermagt, van wien dan ook, terug doet wenschen. Waarom dan het bestaande verdacht gemaakt, waarom revolutionnair genoemd wat aan de revolutiebegrippen en instellingen tegenovergesteld is, en door een Vorst van Oranje aan het niet gerevolutioneerde Engeland is bezorgd?

Buitenland.

ENGELAND.

De *Oriental Steam Navigation Company* laat thans eene stoomboot te Millwal bouwen, die door hare kolossale grootte de aandacht van alle scheepsbouwmeesters verdient.

Dit stoomschip, hetwelk in twee jaren tijds voltooid moet zijn, zal op het dek eene lengte hebben van 213½ Ned. ellen en beneden aan de kiel van 102½. Zijne grootste breedte zal zijn ruim 25 Ned. ellen, en de opening bijna 18 Ned. ellen. Het zal een inhoud hebben van omstreeks 22,000 tonnen, namelijk twee-en-twintigmaal zooveel als die van de grootste koopvaardijschepen.

De wijze van constructie van dit kolossale stoomschip is niet minder belangrijk dan zijne buitengewone grootte. De zijden zullen aan beide kanten gevormd worden door twee wanden van geslagen ijzer, die 0,76 Ned. el van elkander verwijderd, en overigens verbonden zijn door eene menigte schuinsche beschotten, zoodat de ruimte tusschen beide genoegzaam gestopt is. Het inwendig gedeelte van het schip is insgelijks verdeeld in afschutsels in de lengte. Dit stelsel, hetwelk den naam van *cellulair* draagt, heeft het dubbel voordeel om het lek, dat in het ruim zou kunnen komen, op eene bepaalde plaats te brengen en het schip sterk te maken. Het schip zal buitengewoon veel zeil voeren, zoodat men tevens van den wind al het voordeel zal hebben; zoo deze namelijk gunstig is. In allen gevalle zal de voornaamste beweegkracht echter bestaan in een stoomtoestel van 2600 paardekracht die door den heer Watt te Soho vervaardigd wordt. Deze toestel is bestemd om twee *propellors* te gelijk in beweging te brengen. Een dier *propellors* zal het nader toestel van de gewone soort hebben, welke raderen geplaatst zijn aan de zijden van het schip; de andere propellor zal eene schroef hebben, geplaatst aan den achtersteven van het schip. Deze verbinding van twee machines heeft de verdienste van het gevaar te verminderen, zoo dit mogt bestaan door de werking eener kracht, gelijk staande aan die van 2600 paarden, door middel van een enkelen beweger, die natuurlijk van zeer geringen omvang moet zijn. Bovendien is hieraan nog een ander voordeel van het raderen- en schroefstelsel ten opzigte der belading hier vereenigd, om voor deze de beste uitkomsten te verkrijgen.

Het oogmerk, dat de maatschappij met de constructie van dit reusachtige schip zich voorstelt, hetwelk meer dan 5 millioen gulden zal kosten, is, om in staat te worden gesteld om passagiers en goederen tot een veel lager prijs te vervoeren, dan volgens de tarieven van de gewone pakketbooten bepaald is. De geometrie leert ons inderdaad, dat, wanneer men den omvang van schepen naar verhouding vermeerdert, men daarvoor hunne capaciteiten ten opzigte van de ruimte van dien omvang zeer vermeerdert. Van den anderen kant leert ons de ondervinding, dat de tegenstand, die de kielen ondervinden, of met andere woorden, de kracht, die men noodzakelijk moet aanwenden, om eene gegevene snelheid te verkrijgen, vermeerderen in verhouding der vierkanten van hare uitgebreidheid. Men verkwist dus minder beweegkracht, om een tonnenlast koopwaren op een groot schip te vervoeren, dan op een klein schip.

De eigenaars van het schip hopen, dat met de 2600 paardekrachten, die aangewend zullen worden, hetgeen ruim 8 ton per één paardenkracht uitmaakt, dezelfde snelheid zal worden verkregen, die thans de beste Engelsch-Amerikaansche transatlantische stoomschepen bezitten, wier kracht berekend wordt op 3 tonnen per één paardenkracht. De capaciteiten, die door deze vermindering van beweegkracht over zullen blijven, zullen aangewend worden, ten einde meer passagiers en goederen te kunnen plaatsen. Men berekent om op die wijze aan goederen 5000 tonnenlast te kunnen bergen en 500 hutten voor passagiers van de 1e klasse, ongerekend de plaats, welke ingenomen zal worden door de passagiers van mindere klassen.

De reeders beoogen nog een ander doel met deze vermeerdering der disponible capaciteiten van het schip. Hetzelve zal daardoor 10,000 tonnen steenkolen in zijne hokken bergen, welke hoeveelheid gelijk staat met hetgeen noodig is voor een reis van 38 dagen, elke van 24 uren volle stoomvaart, en waardoor men in staat zal gesteld zijn een togt te doen van minstens 3600 zeemijlen, alleen door de werking der machines. Zij hopen bovendien, dat de nieuwe stoomboot, door tevens partij te trekken van den wind, de reis van Engeland naar Australie heen en terug zal kunnen doen, zonder zich ergens op te houden om steenkolen in te nemen. Door dat alles nu zal men de reis met een spoed kunnen afleggen, die zonder voorbeeld is.

De vermeerdering van den omvang van het schip zal ook nog ten gevolge hebben, dat het dienstdoende personeel op de stoombooten verminderd zal worden; want naarmate de schepen kleiner zijn, zal men naar verhouding meer personeel noodig hebben.

— Het tractaat, betreffende de koloniale visscherijen, gesloten tusschen Engeland en de Vereenigde Staten, is in het Hoogerhuis overgelegd.

GRIEKENLAND.

In een blad van Triest leest men: Het antwoord van den heer Maurocordato is den 13 dezer met de Fransche pakketboot ontvangen. Het is aan den Koning gerigt, en in de meest eerbiedige bewoordingen vervat. De heer Maurocordato geeft zijn leedwezen te kennen, dat hij het voorzitterschap en de ministeriële portefeuille, die hem zijn aangeboden, niet kan aannemen. Intusschen, zoo Z. M. dit mogt verlangen, staat hij gereed, zich naar Athene te begeven, en vraagt hij tot dat einde een verlof van twee maanden. Dat verlof is hem toegestaan. (Reeds een paar dagen geleden is gemeld, dat hij bij den keizer der Franschen in een afscheidsgehoor is ontvangen.

TURKIJE.

Met den telegraaf zijn depêches uit Weenen ontvangen, van den 28 dezer. Zij zijn tegenstrijdig met het telegrafisch berigt, in ons nommer van eergisteren geplaatst, waaruit blijkt, dat de Oostenrijksche Regering het antwoord van den Keizer van Rusland op hare nota van 2 dezer had ontvangen, welke tijding was overgenomen uit eene derde editie van de Londensche *Times*. De berigten van 23 dezer melden integendeel, dat de Oostenrijksche Regering het antwoord dien dag nog *niet* had ontvangen. Uit dezelfde berigten blijkt mede, dat Achmet-Pacha den 27 Semlin doorgetrokken is, zich naar Weenen begevende. Hij is overbrenger van depêches der Porte aan het Oostenrijksche gouvernement, welke waarschijnlijk betrekking hebben op de bezetting der Donau-vorstendommen.

De generaal Schilder is overleden ten gevolge van de amputatie, welke hij had ondergaan. De heer von Budberg heeft verklaard, aan eene deputatie van Bojaren, dat hij volstrekt geene kennis had van eene ontruiming van Bucharest. Evenwel trokken nog steeds sterke afdeelingen Russische troepen naar Moldavie terug.

De Poolsche militie heeft bevel ontvangen, de Russische troepen naar Tokschani te volgen.

De baron von Brück, Oostenrijksch gezant te Konstantinopel, is door zijne regering gemagtigd, met de Verhevene Porte de staatkundige en militaire aangelegenheden te regelen, die een gevolg zullen moeten zijn van de tusschen Oostenrijk en Turkije gesloten overeenkomst tot het bezetten der Donau-vorstendommen door Oostenrijksche troepen.

Er zijn te Triest tijdingen ontvangen uit Konstantinopel van den 19den dezer, welke evenwel niets nieuws behelzen.

In de zitting van het Lagerhuis van 26 dezer heeft de heer Laijard zijne motie ingetrokken, strekkende tot de verklaring, dat het Huis opgehouden heeft vertrouwen te stellen in den graaf van Aberdeen, eersten Minister der Kroon. De heer Laijard heeft tevens de hoop uitgedrukt, dat het Huis voor dat het geprorogeerd wordt, hem de gelegenheid zou verschaffen, om over deze aangelegenheid te beraadslagen.

De *Moniteur* behelst een schrijven uit Weenen, waarin bevestigd wordt, dat de Oostenrijksche troepen Wallachije zullen binnenrukken, en dat de Oostenrijksche generaals zich met die der verbondene troepen in verband zullen stellen.

— Hoezeer Lord John Russell in de zitting van het Lagerhuis van Maandag ll. verklaard heeft, dat de Regering geen officieel berigt had ontvangen omtrent de ontruiming der vorstendommen, en hij slechts eene tijding van lord Westmoreland bekomen had, waarbij de opheffing van Silistria wordt aangekondigd, kan toch uit alle berigten worden opgemaakt, dat de ontruiming als zeker dient te worden beschouwd. Al de tijdingen van de oevers van den Donau stemmen daarin overeen, dat de Russen hunne toebereidselen maakten, om zoowel uit de Dobrutscha als uit Wallachije te vertrekken. Zij maakten zich gereed, Hirzova, Tultscha en Matschin te verlaten: drie vestingen, die zij op de Turken hadden veroverd, en die zij daarna hadden versterkt. Sommigen gelooven, dat, ten gevolge van die beweging, Galatz en Ibrailow weder de hoofdpunten zullen zijn van waar het Russisch leger op dat gedeelte van den Donau zijne krijgsverrigtingen zal voortzetten, maar men vergeet daarbij, dat die twee vestingen, hoezeer op den linkeroever van den Donau gelegen, niet aan Rusland toebehooren; dat zij deel uitmaken van het Moldavischgrondgebied; dat de Russen ze niet bezetten, dan ten gevolge van hun inval in de vorstendommen, en dat, zoo zij die gewesten ontruimen, zij zoo wel Ibrailow en Galatz als Matschin en Isaktscha moeten verlaten. De Fransche dagbladen stellen de ontruiming voor als een noodzakelijk gevolg van het weinig slagen der krijgsbewegingen van het Russische leger. Die terugtogt, zeggen zij, is eene noodzakelijkheid voor dat leger, en men kan daarin geen bewijs van toegevendheid van keizer Nicolaas tegenover de Duitsche mogendheden zien. Van eene andere zijde gelooft men, dat er in die redenering eene overdrevene of verkeerde beoordeeling van den staat van zaken te vinden is. Al neemt men aan, dat het niet slagen van het beleg en Silistria en de ongezondheid van de Dobrutscha de Russen mogten hebben genoodzaakt, eene teruggaande beweging op den linkeroever van den Donau uit te voeren, bestond er voor hen geene onvermijdelijke dwang, om zich verder te verwijderen? Zij konden zich in de Vorstendommen staande houden en verschansen, in afwachting van den aanval der vereenigde legermagt en intusschen eene verdedigende stelling innemen. Zoo zij zich reeds nu geheel uit die gewesten verwijderen, zoo zij op het Russisch grondgebied terugkeeren, geschiedt dit blijkbaar uit eene vrijwillige handeling, die getuigt van eene zucht, om aan de opmerking van Oostenrijk en Pruissen gehoor te verleenen. Dat schijnt ten minste zoo. Het kan zijn, dat de verbonden krijgsmagt, later, aanvallenderwijze te werk gaande en den Donau overtrekkende, het Russisch leger zou hebben kunnen dwingen tot over de Pruth terug te trekken; maar voor het oogenblik waren de zaken nog niet zoover gekomen, en het leger, dat zich thans verwijdert, handelt vrijwillig en niet gedwongen. De Engelsche dagbladen, die aan de terugwaartsche beweging van het Russische leger dezelfde uitlegging als de Fransche dagbladen hebben gegeven, maken thans depêches openbaar, volgens welke het antwoord van den Czaar op de Oostenrijksche nota van 2 Junij, te Weenen is aangekomen, en waarin gezegd wordt, dat Rusland er in toestemt, het Turksch grondgebied te verlaten, als een bewijs van zijne hoogachting jegens Oostenrijk. Men ziet dus, dat men weder zeer verwijderd is van de eerste lezing, volgens welke het antwoord van den Czaar *ontkennend* of *ontwijkend* zou geweest zijn. Men moet er evenwel bijvoegen, dat, let men op de heden ontvangen telegrafische depêches, men het er voor houden moet, dat de Engelsche dagbladen wat al te snel met die mededeeling geweest zijn. Immers een briefschrijver uit Weenen meldt van 24 dezer, dat op dat tijdstip het antwoord van den Czaar nog niet was ontvangen, en dat men het zelfs niet voor 2 of 3 Julij te gemoet zag. Wat van dit een of ander nu ook zij, zeker is het, dat de Russen de Vorstendommen ontruimen, en dat daardoor, immers voor het oogenblik, alle waarde wordt ontnomen aan de bijzonderheden, die langs den gewonen weg worden ontvangen nopens de laatste gebeurtenissen, die aan de oevers van den Donau hebben plaats gehad.

Bij het vertrek van de stoomboot van Konstantinopel, den 15 dezer, sprak men van eene groote beweging, die bij het leger van Omer-Pacha plaats had, dat zich van Schumla naar de oevers van den Donau begaf, en wel in drie gedeelten, waarvan het voornaamste, onder bevel van Omer-Pacha zelf, 20,000 man sterk was. Omer-Pacha droeg toen nog geen kennis van den aftogt der Russen. Welligt heeft hij, bij het vernemen van dat berigt, zijne beweging gestaakt. In de *Presse* van Parijs treft men een verhaal aan van een hevig en bloedig gevecht, dat den 10den dezer zou geleverd zijn tusschen een corps van 25,000 man, dat Omer-Pacha naar Silistria zou hebben gezonden, om eene afleiding te weeg te brengen, en de bezetting dier vesting te versterken, met een Russisch corps, dat in getalsterkte de Turken verre te boven ging. Er zouden duizende dooden en gekwetsten gevallen zijn, en de Turken, hoezeer meester gebleven van het slagveld, zouden hun bevelhebber Riva-Pacha hebben verloren. Men houdt het daarvoor, dat de briefschrijver van de *Presse* slecht onderrigt is. Dat verhaal schijnt slechts eene overdrevene lezing te zijn van eene ontmoeting van voorposten, met een deel van het corps van Riva-Pacha, en een deel der Russische troepen, die hem waren te gemoet getrokken, en tot dat einde het beleg van Silistria hadden verlaten. Het is reeds bekend, dat het aan die beweging is te danken, dat Riva-Pacha zijne zending heeft kunnen vervullen; dat hij 4000 man in de vesting heeft kunnen brengen, en zich vervolgens heeft verwijderd, zonder een algemeenen slag te leveren, waartoe hij ook geene volmagt had. En in die ontmoeting is Riva-Pacha ook niet gesneuveld.

De berigten van de Aziatische grenzen zijn steeds zeer tegenstrijdig. Terwijl de briefschrijver van *la Presse* van Parijs, dien men zeker niet van een ongunstige gezindheid voor Turkije kan verdenken volhoudt te beweren, dat de berigten, uit Kars ontvangen, den toestand van het Turksche leger in Azie op geene voldoende wijs afschilderen; dat de ziekten en hevige koortsen er woedden; dat de geneesheeren daar ontbreken. en dat de meeste zieke manschappen bezwijken; dat de troepen Kars hebben verlaten, en op 6 mijlen afstand van de stad op den weg naar Ghumerie gelegerd zijn; terwijl. zeggen wij, de correspondent van de Presse dit alles meldt, verhaalt een Smyrnaasch blad daarentegen, dat het leger in Azie uit 70,000 man uitmuntende troepen, onder bevel van Kurschid pacha (generaal Guijon) bestaat; dat het batterijen op drie punten van Arpatchaï heeft opgerigt; dat de Russen in die streken zeer zwak schijnen; en dat men de tegenwoordigheid van Schamyl, op korten afstand van Tiflis als zeker mag opgeven. Men deelt die beide lezingen mede, zonder te beslissen, wat hier waarheid zij.

Berigten uit Konstantinopel van 10 dezer bevestigen alleen, dat het Oostenrijksch-Turksch verdrag, den 14 gesloten, inhoudt, dat de Oostenrijkers de vorstendommen zullen bezetten, tot het herstel van den algemeenen vrede.

Men heeft berigten uit Athene tot 23 dezer; daaruit blijkt, dat er nieuwe afzettingen hebben plaats gehad. maar dat de Koning weigerde zijn bijzonderen secretaris te ontslaan. De minister van Oorlog, generaal Kalergi, had een feestmaal gegeven, ter eere van de vreemde officiers. Te Parijs verhaalde men, dat er nog altijd zekere gissing in Griekenland bestond, en dat zij alleen door de tegenwoordigheid van het Engelsch-Fransch bezittingsleger werd bedwongen.

Men zag te Parijs elk oogenblik het berigt te gemoet van een algemeenen aanval der Oostzeevloot tegen Kroonstadt. Men sprak er ook van de onderneming tegen de Krim, en van den aanval tegen Sebastopol, nu de verbonden krijgsmagt niet meer aan den Donau werd gevorderd. Men ziet dus dat, zoo men de vloot beschuldigd heeft te lang werkeloos te blijven, haar aan beide zijden thans eene gewigtige taak wacht. Maar zullen die verwachtingen zich dit jaar verwezenlijken! En, zoo dit het geval niet is, wat zal er in den aanstaanden winter gebeuren? Gedurende den winter staan vloten en legers stil, maar de

diplomatie en de congressen staan integendeel niet stil. Men zal echter den gang der zaken niet vooruitsnellen, en zich bepalen met de gebeurtenissen te vermelden, die er mogten plaats hebben, of de waarschijnlijkheid nagaan, waartoe zij dadelijk aanleiding geven.

Uit den inhoud der ophelderingen, Maandag jl. door lord Aberdeen in het Hoogerhuis gegeven, ten aanzien van zijne vorige rede, blijkt wel, dat hij het gesprokene heeft volgehouden, maar daaraan zoodanige uitlegging heeft verbonden, dat daardoor vervallen is de beteekenis, die men aan zijne eerste rede had toegeschreven. Het Hoogerhuis heeft, niettegenstaande de voortdurende aanvallen van lord Clanricarde en Beaumont, het hoofd van het kabinet levendig toegejuicht. De ophelderingen van lord Aberdeen zijn ook buiten het Hoogerhuis voldoende toegeschenen, daar het uit de telegrafische berigten blijkt, dat de heer Layard in het Lagerhuis heeft aangekondigd, dat hij zijn voorstel, om een votum van wantrouwen tegen den eersten Minister uit te brengen, introk.

— Uit Hamburg schrijft men, dat men berigten heeft ontvangen uit Abo in Finland van 19 dezer; 2 Engelsche fregatten waren in het gezigt van Jacobstad, en schenen toebereidselen te maken, om troepen aan wal te zetten. Terzelfder tijd bereidden zich 4 andere Engelsche oorlogschepen voor, Ny-Karlebi aan te vallen. In den omtrek dier beide plaatsen bevonden zich eenige Russische troepen en vele gewapende ingezetenen. Zoodra de Engelsche vaartuigen in het gezigt lagen, zijn vrouwen en kinderen meer binnenwaarts op de vlugt gegaan, zoo als dit telkens langs de geheele kust plaats vindt. Het schijnt zich te bevestigen, dat, niettegenstaande de oplettendheid en den ijver, die de Engelsche vloot in de golf van Finland aan den dag legt, het eene Russische vloot, uit stoomschepen bestaande, gelukt is Ruottensalmi te verlaten, en de haven van Sweaborg te bereiken, zonder dat zij door de Engelsche kruisers is opgemerkt. Bijkans dagelijks hoort men in de Noordelijke rigting van de golf zwaar schieten. De admiraal Plumridge bevond zich den 19den dezer voor Gritslhamn met de *Leopard*, de *Hekla* en de *Odin*, waaruit blijkt, dat het berigt, door de Engelsche dagbladen medegedeeld, dat hij zich met den admiraal Napier zou hebben vereenigd, weder ongegrond is.

Binnenland.

's Gravenhage, 29 Junij.

WEENEN, 29 Junij. Door Oostenrijk en Turkije is bij onderlinge overeenkomst bepaald, dat bij het bezetten van Wallachije en Moldavië door oostenrijksche troepen, de oude staat van zaken in de Donau-vorstendommen zal worden hersteld. De door de oostenrijksche militaire gezagvoerders te nemen maatregelen in Wallachije en Moldavie zullen aan geen toezigt van wege de Ottomannische regering onderworpen zijn. De militaire aangelegenheden zullen door Oostenrijk en Turkije nader worden geregeld. Zoodra de vrede zal zijn tot stand gekomen, ontruimen de Oostenrijkers de Donau-vorstendommen.

PETERSBURG, 24 Junij. Op last des keizers is kolonel Issakoff naar Duitschland vertrokken, om aan de regeringen der Duitsche Staten die bij de conferentie van Bamberg vertegenwoordigd waren, 's keizers dank te betuigen voor de door hen afgelegde verklaring, dat zij de verdiensten van Rusland jegens Duitschland erkennen.

KONSTANTINOPEL, 19 Junij. Reschid-Pacha staat feitelijk nog aan het hoofd van het departement van buitenlandsche zaken, hoewel hij reeds bij besluit van den sultan op verzoek eervol ontslagen is.

Bij Daud-pacha is eene groote wapenschouwing gehouden, waarbij Prins Napoleon bevel voerde. De Sultan woonde in burgerkleeding die revue bij.

Z. M. heeft de benoeming van jhr. J. E. A. R. Rom Kraijenhoff, burgem. der gem. Nieuw-Lekkerland tot secretaris dier gem. met Zijne goedkeuring bekragtigd.

Z. M. heeft de scheepsklerken: G. J. G. Verdooren, F. T. Steinbuch, A. C. Jager en B. L. van Daalen Wetters, bevorderd tot adjunct-administrateurs bij de Kon. Nederl. zeemagt.

Z. M. heeft den 1sten luitenant, komm. der mil. bezetting op de Ned. bezittingen ter Kuste van Guinea A. Munnikhuizen, verleend de titulaire rang van kapt.-komm. der gem. bezetting.

Het Staatstsblad n°. 94 bevat het besluit van 25 Junij jl. (Staatsblad n°. 94), waarbij de gemeente Roozendaal wordt opengesteld als expeditie- en betalingskantoor voor goederen in- en uitgaande langs den spoorweg van Antwerpen naar Roozendaal, en aanwijzing van dien weg als heerbaan.

Z. M. heeft den gegageerden sergeant van het Indisch leger J. Smit, ter zake zijner verrigtingen ter Westkust van Sumatra in 1838, benoemd tot ridder der orde van de militaire Willemsorde der 4de klasse.

Z. M. heeft benoemd tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Nederweert den heer F. J. Janssens, thans ontvanger der in- en uitgaande regten te Hekkens; tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Oud-Beijerland c. a. den heer J. J. Neederveen, thans ontvanger derzelfde middelen te Akkrum, en tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Brunssum c. a., den heer H. R. A. de Bergh, thans commies der 1ste klasse bij 's Rijks belastingen te Dussen.

Z. M. heeft op het daartoe door hem gedaan verzoek, aan den luitenant-kolonel der artillerie van het Indische leger, laatst adjudant van den Gouverneur-Generaal van N. I. in die gewesten, J. Vertholen, thans met verlof hier te lande, verleend een eervol ontslag uit Zr. Mr. militaire dienst, onder toekenning van pensioen en tevens vergunning verleend tot het blijven dragen van de activiteits-uniform van het wapen der artillerie in Oost-Indie.

* Z. M. de Koning wordt Zaturdag tegen het diner in de residentie verwacht. Het verblijf van Z. M. alhier zal vermoedelijk vier dagen duren.

* In de zitting van het Provinciaal Kerkbestuur van 13 dezer is eene afwijzende beschikking genomen op het aan dat collegie ingezonden adres van eenige leden van de Hervormde Kerk, bezwaren inhoudende tegen het gedaan beroep van den grooten kerkenraad op den WelEerw. heer Ds. Zaalberg, van Deventer. Het verdient echter opmerking, dat tot heden bij den kerkeraad van die genomene beschikking geene officiële kennisgeving is ingekomen.

* Heden morgen ten 6 ure is de eerste haringjager te Scheveningen gepasseerd.

In de zomervergadering der Staten van Zuidholland zullen een aantal onderwerpen ter tafel worden gebragt, waarvan sommigen nog in die vergadering afgedaan en de overigen bereids in voorloopig onderzoek zullen worden genomen. De bedoelde onderwerpen zijn:

1°. de rekening der enkel provinciaal huishoudelijke inkomsten en uitgaven over 1852;

2°. de begrooting van kosten van het provinciaal bestuur van Zuidholland, zooveel het rijksbestuur is, over 1855;

3°. de begrooting der enkel provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven over 1855;

4°. ontwerp-reglement voor het hoogheemraadschap van Rijnland;

5°. ontwerp-reglement voor het hoogheemraadschap van de Krimpenerwaard;

6°. ontwerp-reglement voor het hoogheemraadschap van den Alblasserwaard, met Arkel beneden de Zouwe;

7°. ontwerp-reglement voor het hoogheemraadschap van de vijf Heerenlanden;

8°. ontwerp-wijziging van het reglement voor het waterschap de Overwaard;

9°. ontwerp-wijziging van het reglement op de uitoefening der kleine of verschharing- en kust-visscherijen in de provincien Zuidholland en Noordholland.

10°. ontwerp-reglement van orde voor de vergadering der provinciale staten van Zuidholland.

11°. ontwerp-wijziging van art. 3 van het huishoudelijk school-reglement, en ontwerp-wijziging van het reglement voor de bewaarscholen of klein-kinderscholen in Zuidholland.

12°. voorstel omtrent de inenting van longziek vee.

Uit de rekening der enkel provinciale en huishoudelijke uitgaven over 1852, blijkt dat de inkomsten hebben bedragen *f* 222,834.52½ en de gemandateerde uitgaven *f* 175,808.76, zoodat het dienstjaar een voordeelig saldo oplevert van *f* 47,025.76½.

De begrooting voor 1855 der kosten van het provinciaal bestuur, voor zooveel het rijksbestuur is, wordt geraamd op *f* 68,750.

De begrooting der enkel provinciale en huishoudelijke uitgaven op een gelijk bedrag inkomsten en uitgaven ad *f* 239,138.02½, verdeeld als volgt:

a. inkomsten: Ontvangsten wegens vroegere diensten *f* 23,525.76½; opcenten op 's Rijks directe belastingen *f* 203,022.97; heffing voor het gebruik van openbare wegen, werken en inrigtingen *f* 4,408.34; opbrengsten van grasverpachtingen en verhuring van eigendommen *f* 2,595.00; ontvangsten van verschillenden aard en toevallige baten *f* 5,585.95 totaal *f* 239,138.02½.

b. uitgaven. Jaarwedden der niet op de provinciale griffie in de dienst der provincie werkzame ambtenaren *f* 2,990.00; vergoeding van reis- en verblijfkosten *f* 3,500.00; onderhoud van zeewerken *f* 34,000.00; havenwerken *f* 6,000 00; rivierwerken *f* 31,900.00; duinbeplantingen *f* 2,000.00; onderhoud van provinciale eigendommen *f* 700.00; lasten *f* 100; kosten van het provinciaal blad en andere ten behoeve der provincie, gedrukte stukken *f* 6,400.00; kosten van verpleging der arme krankzinnigen *f* 2,000.00; uitgaven door bijzondere wetten aan de provincie opgelegd *f* 11,800 00; subsidien ten behoeve van de eeredienst *f* 18,000.00; idem voor het onderwijs *f* 25,000.00; idem ten behoeve van wegen en communicatien in 't algemeen provinciaal belang *f* 33,000.00; toelagen, pensioenen en gratificatien *f* 1,350.00; vergoeding voor bewezene diensten in het belang der provincie *f* 4,033.33; subsidien van verschillenden aard *f* 27,500.00, (waaronder als buitengewone subsidie in de kosten van verzekering der zeewering van Delfland, eerste termijn *f* 27,500.00); brandverzekering *f* 60.00; kosten voor proefneming tot het tegengaan van de longziekte bij het rundvee *f* 3,000.00; aankoop van boeken en kaarten *f* 150.00; onvoorziene uitgaven *f* 10,265.69½. Totaal *f* 239,138.02½.

Bij de herstemming voor een lid van den gemeenteraad te Amsterdam is gekozen de heer Mr. R. J. Schimmelpenninck met 1230 stemmen, tegen 881 stemmen, die op den heer P. N. Muller waren uitgebragt.

Bij de stemming voor een lid van de Prov. Staten van N. Holland, in het kiesdistrict Amsterdam, is verkozen de heer J. J. Granpré Molière met 977 van de 1640 uitgebragte geldige stemmen. De heer Mr. W. J. C. van Hasselt had 617 stemmen verkregen.

Men verneemt, dat het vervaardigen van de decoratien van het gebouw te Rotterdam voor het aldaar te houden groot muzijkfeest opgerigt, opgedragen is aan den verdienstelijken kunstschilder J. H. van de Laar en aan zijn broeder.

Men meldt uit St. Petersburg, dat de heer J. W. Stelling, als Nederlandsch Consul te Libau is erkend.

De Fransche oorlogskotter *Favorite*, luit. ter zee Panouarn, is den 26 dezer te Hellevoetsluis teruggekeerd.

Op de werf van den heer J. Otto, te Krimpen a/d IJssel is de kiel gelegd van het fregat *President Plate*, groot 400 lasten, voor rekening van de heeren Hoogewerff & Chabot te Rotterdam.

Te Eich in Luxemburg is overleden de heer August M[illegible] die de aanzienlijkste ijzersmederij in het Groot-Hertogdom had opgerigt.

Leijden, 28 Junij. Heden promoveerden tot doctor in de regten, de heeren T. L. L. Prins en H. Del[illegible] van Rotterdam, en H. C. van Diggelen, van Axel, in [illegible] land, allen met theses.

Apeldoorn, 28 Junij Gisteren is de uitbakening [illegible] gonnen van de lijn voor de verlenging van het kanaal [illegible] den IJssel bij Dieren. De kosten voor dit werk zijn ge[illegible] op p. m. 2 ton; men zegt, dat een groot gedeelte [illegible] som op de eerstvolgende staatsbegrooting zal ge[illegible] worden.

— Op den 13 Julij e. k. zal alhier de eerste paardenm[illegible] worden gehouden in de Loolaan; men verwacht een [illegible] ten toevloed van koopers en verkoopers, te meer [illegible] alsdan te zien zijn de volbloedpaarden van Z. K. H. [illegible] Hendrik, die op 16 Julij in het openbaar geveild wo[rden].

— De koopprijzen der gronden in deze streken stijgen [illegible] bazend; aandeelen in marken, die 18 of 20 jaar ge[illegible] *f* 600 hadden gekost, zijn gisteren voor ruim *f* 300[illegible] gemijnd.

— De menigvuldige gevallen van brand waardoor ons[illegible] steeds geteisterd wordt, zijn tusschen Zondag en Maa[ndag] wederom met een vermeerderd: eene woning, te Zu[illegible] verzekerd, werd eensklaps in asch gelegd; twee per[sonen] zijn gearresteerd: de justitie doet ijverig onderzoek [illegible] hoopt, met goed gevolg, indien het vermoeden van k[illegible] willigheid niet ongegrond blijkt te wezen.

Steenwijk, 28 Junij. Gisteren avond, arriv[eerde] alhier Mr. Faber van Riemsdijk van 's Hage, wel[illegible] hier een oogenblik vertoefd te hebben de reis naar [illegible] deriksoord voortzette; heden morgen gevolgd door [illegible] KK. HH. prins Frederik en Hendrik der Nederlanden, [illegible] zich insgelijks derwaarts begaven. Naar men vern[eemt] zullen de hooge reizigers heden middag te Frederik[soord] dineren en van daar de reis naar de colonie Veenh[uizen] voortzetten.

's Hertogenbosch, 28 Junij. De op Maandag ll. gehoudene St. Jansmarkt was zeer levendig, en door eene overgroote menigte bijgewoond. Er wa[ren] paarden, 190 runderen, 434 varkens, 25 schapen, 10[illegible] ellen wit linnen, 19,000 ellen graauw linnen en [illegible] ellen pellen aangevoerd.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 29 Junij 1854.

Nederland.	Pct.		Rusland.	Pct.	
Ned. W. Schuld.	2½	58 15/16 9⅛ 9			
Dito Certificat. .	3	71	*Hope* 1798/1816	5	100¾
Dito Dito . .	4	88½ 9/16	Dito 1828/1829	5	100
O. I. Leening. .	4	88⅛	Cert. 1831/1838	5	
Amort. Syndic.	3½		Dito Dito	4½	
Hand.-Maats. .	4½		Dito *Hope* . . .	4	79⅛
Belgie.			Dito *Stieglitz* .	4	77⅞
Certificaten. . .	2½		Dito dito 5e Ser.	4	
D° *Rothschild* .	2½	48⅜	Inschr. Assig. .	6	
Frankrijk.			Certific. dito. .	6	
Obligatiën . . .	3		**Polen.**		
Spanje.					
Nieuwe	1	19 11/16 ⅝	Obligatiën . . .	4	
Dito Buitenl. .	3	40½	**Oostenrijk.**		
D° Binnenl. 6/m.	3	36 13/16 ⅞			
Bew. Sp. Com.		4 9/16	Metalliek . . .	5	63⅞
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	74
Portugal.			Dito letter B. .	5	74
Londen nieuwe.	5	36⅞ 37	Dito 1847 . . .	2½	32[illegible]
Dito uitgest . .	4		Dito 1851/1852	2½	32[illegible]

Mexic., te Londen, 3 pct. 22⅛, ⅜; dito Onb. 2[illegible] Gren. Uitg. 6 7/16, ⅝.

De beurs was heden wederom onbeduidend, de stemming algemeen iets beter met weinig handel.

FRANKFORT, Woensdag 28 Junij. 5 pct. Metall. [illegible] 3 pct. Spanje binn. 35⅝; 1 pct. dito 19⅝; Wiss. op [illegible] 117⅞; dito Parijs 94; dito Ween. 92¼.

LONDEN, Woensdag 28 Junij. Consols op t. 94[illegible]; N. 3 pct. 24⅛; Peru N. 4½ pct. 67½; Ecuador 3[illegible]; Uitg. 6½; Sardinie 5 pct. 85; Spanje 1 pct. 20[illegible]; pct. buit. 40½; dito Certificaten 4½; dito Passive 4[illegible] sen 4½ pct. 85½; dito 5 pct. 98; Holl. 4 pct. 9[illegible] 2½ pct. 61.

Beurs vast en kalm. Slot onveranderd.

PARIJS, Woensdag 28 Junij. Fr. 4½ pct. op t. 10[illegible] 3 pct. 73; Sp. Binn. 3 pct. 37¼; dito 1 pct. [illegible] 4½ pct. 90¼; N. Metall. 83.

WEENEN, Woensdag 28 Junij. N. Metall. 86[illegible] 90¾; Bankactien 1282; Goud 35¼; Wissel Londen [illegible] dito Parijs 150½; Zilver 31.

De inschrijving voor de leening van 350 millioen [illegible] binnen eenige dagen verwacht.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Grave[nhage].